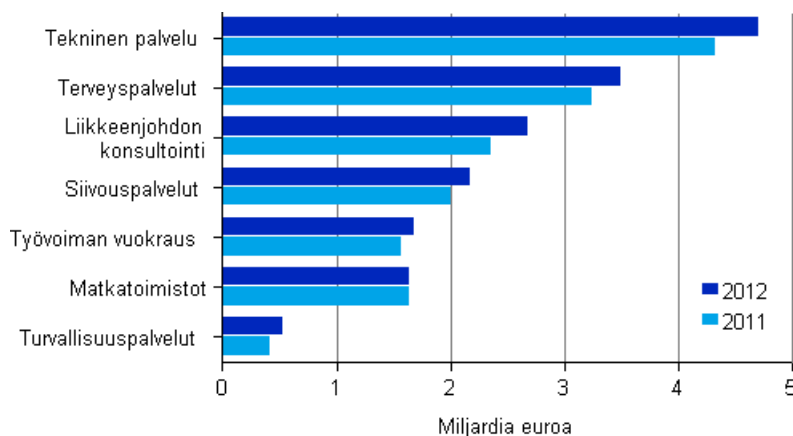

Liike-elämän palvelujen tilinpäätöstilasto 2012

Liike-elämän palvelujen liikevaihdon kasvu heikkeni vuonna 2012

Tilastokeskuksen tilinpäätöstietojen mukaan liike-elämän palvelujen yhteenlaskettu liikevaihto oli 27,4 miljardia euroa vuonna 2012. Kasvua kertyi 6,4 prosenttia vuodesta 2011. Tämä oli selvästi vähemmän kuin vuotta aiemmin, jolloin kasvuprosentti oli 9,1. Suhteellisesti eniten liikevaihtoaan lisäsi turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut, minkä liikevaihto kasvoi 25,6 prosenttia. Liikkeenjohdon konsultointi kasvatti liikevaihtoaan 13,1 prosenttia. Työvoiman vuokrauksessa liikevaihdon kasvu laski edellisvuodesta 9,3 prosenttiyksikköä 7,1 prosenttiin. Matkatoimistojen liikevaihto pysyi lähes samana, kasvua oli vain 0,2 prosenttia. Mainostoimistojen liikevaihto laski 2,3 prosenttia edellisvuodesta.

Liikevaihto erällä liike-elämän palvelujen toimialoilla 2011–2012

Liike-elämän palvelujen yritysten kannattavuus käyttökatteella mitattuna pysyi edellisvuoden tasolla. Käyttökate oli 9,5 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Rahoitustulos nousi hieman vuodesta 2011 ja oli 6,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Myös nettotulos- ja kokonaistulosprosentit paranivat edellisvuodesta. Nettotulos oli 3,3 ja kokonaistulos 4,8 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Vastaavat luvut vuonna 2011 olivat 2,7 prosenttia ja 4,6 prosenttia.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä ja yritysten virallisilla tilinpäätöstiedoilla.

Tilasto kattaa toimialaluokituksen (TOL 2008) pääluokat M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta ja N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta kokonaan, pääluokasta P Koulutus vain luokan 855 Muu koulutus (pl. 85591 Kansan-, kansalais- ja työväenopistot) ja pääluokan Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (pl. 8621 Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut).

Sisällys

Liike-elämän palvelut 2012.....	4
1. Liikevaihto.....	4
2. Kannattavuus.....	5
3. Rahoitus.....	6
4. Henkilöstön määrä.....	7

Kuviot

Kuvio 1. Liikevaihdon muutos eräillä liike-elämän palvelujen toimialoilla 2011–2012.....	4
Kuvio 2. Liike-elämän palvelujen kulurakenne 2012, miljardia euroa.....	5
Kuvio 3. Käyttökateen muutos liike-elämän palvelujen toimialoilla 2011–2012.....	5
Kuvio 4. Liike-elämän palvelujen kannattavuus 2006–2012.....	6
Kuvio 5. Liikkeenjohdon konsultointipalvelujen kannattavuus 2006–2012.....	6
Kuvio 6. Liike-elämän palvelujen omavaraisuusaste 2006–2012.....	6
Kuvio 7. Liike-elämän palvelujen kokonaisvelat/liikevaihto 2006–2012.....	7
Tietojen tarkentuminen.....	8
Liike-elämän palvelujen tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	10

Liike-elämän palvelut 2012

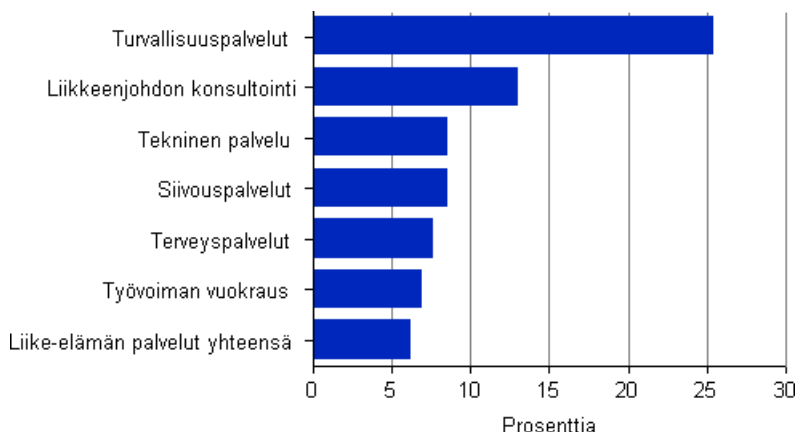
Liike-elämän palvelujen tilinpäätöstilasto kattaa toimialaluokituksen (TOL 2008) pääluokat M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta ja N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta kokonaan, pääluokasta P Koulutus luokan 855 Muu koulutus (pl. 85591 Kansan-, kansalais- ja työväenopistot) ja pääluokan Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (pl. 8621 Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut).

Näillä toimialoilla toimi yhteensä 66 150 yritystä vuonna 2012. Lisäystä edellisvuodesta oli 1 250 yritystä. EU:n määritelmän mukaisia pieniä ja keskisuuria yrityksiä oli 65 250. Pk-yritysten osuus liike-elämän palvelujen liikevaihdosta oli 61 prosenttia ja henkilöstöstä 56 prosenttia.

1. Liikevaihto

Vuonna 2012 liike-elämän palvelujen yrityksille kertyi liikevaihtoa 27,4 miljardia euroa. Liikevaihto kasvoi 6,4 prosenttia edellisvuodesta. Vuotta aiemmin kasvuprosentti oli 9,1. Liikevaihto kasvoi euromääräisesti lähes saman verran sekä suurissa että pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, 800 miljoonaa euroa. Suurissa yrityksissä kasvu oli kuitenkin voimakkaampaa. Liikevaihto nousi suurissa yrityksissä 7,9 prosenttia vuodesta 2011 ja pk-yrityksissä 5,4 prosenttia. Suhteellisesti eniten liikevaihto kasvoi turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalveluissa, 25,6 prosenttia. Liikkeenjohdon konsultoinnissa lisäystä oli 13,1 prosenttia. Euromääräisesti liikevaihdon lisäystä kertyi eniten teknisessä palvelussa, lähes 380 miljoonaa euroa. Liikkeenjohdon konsultoinnin liikevaihdon kasvu oli 300 miljoonaa ja terveystalvelujen 250 miljoonaa euroa.

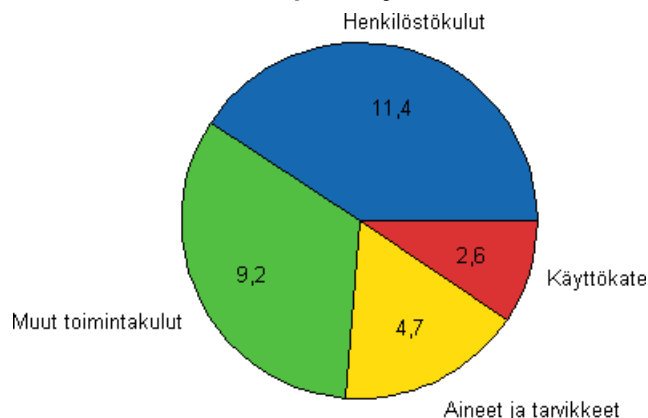
Kuvio 1. Liikevaihdon muutos erällä liike-elämän palvelujen toimialoilla 2011–2012

Osa toimialojen muutoksista selittyy rakenteellisilla muutoksilla. Tällaisia tapahtuu esimerkiksi silloin, kun yritys fuusion seurauksena siirtyy toimialalta toiselle.

Liike-elämän palvelujen yritysten yhteenlasketut liiketoiminnan tuotot olivat 27,9 miljardia euroa vuonna 2012. Siitä jäi varsinaisten liiketoiminnan kulujen jälkeen käyttökattetta 2,6 miljardia euroa. Liiketoiminnan kulujen suurin erä oli henkilöstökulut 40,9 prosenttia, aine- ja tarvikekäyttö 16,7 ja muut liiketoiminnan kulut 32,9 prosenttia.

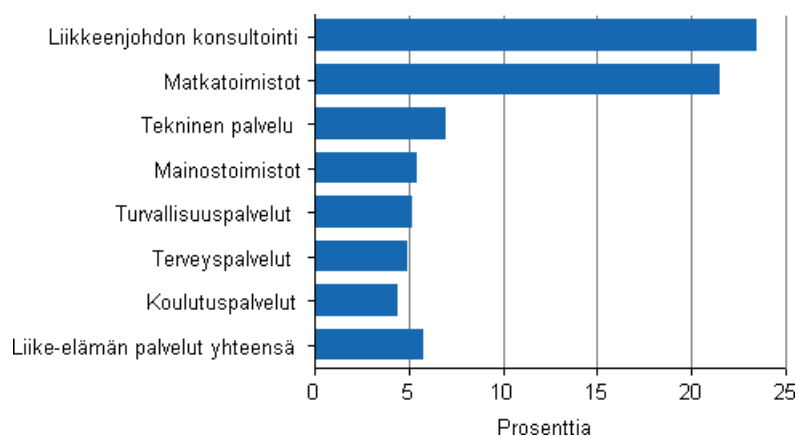
Kuvio 2. Liike-elämän palvelujen kulurakenne 2012, miljardia euroa

2. Kannattavuus

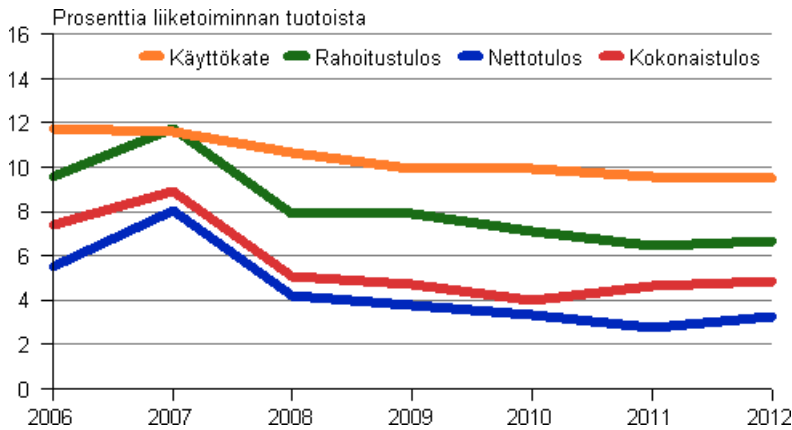
Liike-elämän palvelujen varsinaisen liiketoiminnan kannattavuus eli käyttökate oli 2,6 miljardia euroa vuonna 2012, kasvua oli 5,8 prosenttia edellisvuodesta. Käyttökate nousi enemmän suurissa yrityksissä, joissa se laman jälkeen myös putosi pieniä ja keskisuuria yrityksiä jyrkemmin. Käyttökateen osuus liiketoiminnan tuotoista pysyi samana kuin vuonna 2011 eli 9,5 prosentissa. Poistojen, rahoituserien ja verojen jälkeinen nettotulos jäi hieman alle miljardin euron. Se nousi lähes 200 miljoonaa euroa vuotta aiemmasta. Satunnaiserät nostivat kokonaistuloksen 1,4 miljardiin euroon.

Kuvio 3. Käyttökateen muutos liike-elämän palvelujen toimialoilla 2011–2012

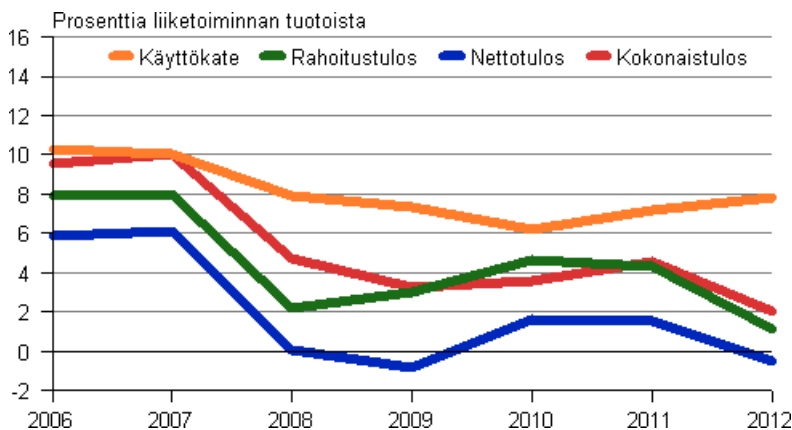
Liiketoiminnan tuottoihin suhteutettuna käyttökate pysyi samana, mutta rahoitustulos, nettotulos ja kokonaistulos kohenivat vuodesta 2011. Rahoitustulos oli 6,7 prosenttia, nettotulos 3,3 prosenttia ja kokonaistulos 4,8 prosenttia liiketoiminnan tuloista. Vastaavat luvut edellisvuonna olivat 6,4 prosenttia, 2,7 prosenttia ja 4,6 prosenttia.

Kuvio 4. Liike-elämän palvelujen kannattavuus 2006–2012

Kannattavuuden kehityksessä on toimialojen välillä eroja. Tunnusluvut paranivat hieman teknisessä palvelussa, mainospalveluissa ja terveystaloudissa. Kannattavuus heikkeni liikkeenjohdon konsultoinnissa ja turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalveluissa. Liike-elämän palvelujen kokonaispääoman tuotto prosentti koheni 6,0 prosentista 6,7 prosenttiin.

Kuvio 5. Liikkeenjohdon konsultointipalvelujen kannattavuus 2006–2012

3. Rahoitus

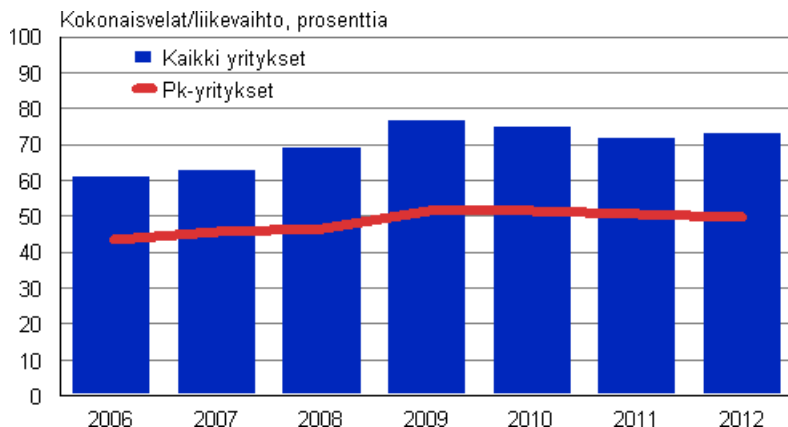
Liike-elämän palvelujen yritysten rahoitusasema parani hieman edellisvuodesta. Omavaraisuusaste nousi 38,1 prosentista 39,7 prosenttiin. Pk-yritysten rahoitusasema on selvästi koko toimialaa parempi. Omavaraisuusaste oli 46,0 prosenttia, nousua 1,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2011.

Kuvio 6. Liike-elämän palvelujen omavaraisuusaste 2006–2012

Kokonaisvelkojen osuus liikevaihdosta oli 68,0 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 72,1 prosenttia. Velan osuus on pysynyt korkeana jo useamman vuoden. Viisi vuotta aiemmin, vuonna 2006, velkojen määrä oli 53,7 prosenttia liikevaihdosta. Pk-yritysten kokonaisvelkojen osuus liikevaihdosta laski 1,1 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja oli 49,5 prosenttia.

Kuvio 7. Liike-elämän palvelujen kokonaisvelat/liikevaihto 2006–2012

Rahoitusasemassa on toimialojen välillä eroja. Velkaisin toimiala on liikkeenjohdon konsultointi, jossa kokonaisvelkojen osuus liikevaihdosta on vuodesta 2008 lähtien ollut reippaasti yli 100 prosenttia. Vuonna 2012 se oli 127,1 prosenttia. Toimialan omavaraisuusaste on kuitenkin tyydyttävä 34,7 prosenttia.

4. Henkilöstön määrä

Vuonna 2012 liike-elämän palvelut työllistivät 254 500 henkilöä. Henkilöstön lukumäärä kasvoi 2,5 prosentilla eli runsaalla 6 100 henkilöllä edellisvuodesta. Vuonna 2011 henkilöstön määrän lisäys oli lähes kolminkertainen. Myös vuonna 2012 eniten lisäystä oli suurissa yrityksissä, mutta myös pienissä ja keskisuurissa yrityksissä henkilöstön määrä kasvoi lähes 1 400 henkilöllä.

Tietojen tarkentuminen

Tietojen tarkentuminen ennakon ja lopullisen tilaston välillä 2012

Toimiala ja muuttuja		Ennako 2012, miljoonaa euroa	Lopullinen 2012, miljoonaa euroa	Muutosprosentti
Liike-elämän palvelut yhteensä	Liikevaihto	27 260,0	27 381,0	0,4
	Tuotot yhteensä	27 828,3	27 932,1	0,4
	Käyttökate	2 681,4	2 648,3	-1,2
	Nettotulos	1 022,5	914,8	-10,5
	Aineelliset investoinnit	794,0	747,1	-5,9
	Jalostusarvo	13 892,0	14 015,0	0,9
69 Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut	Liikevaihto	2 032,2	2 028,1	-0,2
	Tuotot yhteensä	2 059,2	2 056,2	-0,1
	Käyttökate	270,8	269,4	-0,5
	Nettotulos	173,4	172,6	-0,4
	Aineelliset investoinnit	25,9	22,7	-12,0
	Jalostusarvo	1 341,9	1 344,6	0,2
702 Liikkeenjohdon konsultointi	Liikevaihto	2 660,1	2 687,4	1,0
	Tuotot yhteensä	2 762,9	2 773,1	0,4
	Käyttökate	229,7	217,4	-5,4
	Nettotulos	20,5	-13,3	-164,8
	Aineelliset investoinnit	41,0	37,9	-7,7
	Jalostusarvo	1 166,1	1 175,0	0,8
71 Arkkitehti- ja ins.palvelut; tekninen testaus ja analysointi	Liikevaihto	4 725,2	4 718,2	-0,1
	Tuotot yhteensä	4 839,1	4 830,8	-0,2
	Käyttökate	355,7	358,5	0,8
	Nettotulos	169,2	147,4	-12,9
	Aineelliset investoinnit	86,8	82,1	-5,4
	Jalostusarvo	2 499,1	2 497,7	-0,1
73111 Mainostoimistot	Liikevaihto	1 295,0	1 293,5	-0,1
	Tuotot yhteensä	1 315,9	1 311,8	-0,3
	Käyttökate	59,3	56,9	-4,1
	Nettotulos	36,9	35,1	-5,0
	Aineelliset investoinnit	6,9	7,8	12,4
	Jalostusarvo	362,9	359,4	-1,0
782 Työvoiman vuokraus	Liikevaihto	1 658,3	1 698,9	2,4
	Tuotot yhteensä	1 674,7	1 715,5	2,4
	Käyttökate	62,2	68,4	10,1
	Nettotulos	24,7	30,3	22,3
	Aineelliset investoinnit	7,9	14,0	77,6
	Jalostusarvo	1 337,1	1 377,7	3,0
79 Matkatoimistojen ja -järjestäjien toiminta; varauspalvelut	Liikevaihto	1 660,7	1 653,9	-0,4
	Tuotot yhteensä	1 682,1	1 675,1	-0,4
	Käyttökate	28,0	28,4	1,3
	Nettotulos	0,3	-1,5	-538,1
	Aineelliset investoinnit	13,8	10,9	-21,1
	Jalostusarvo	176,3	189,3	7,4

Toimiala ja muuttuja		Ennakko 2012, miljoonaa euroa	Lopullinen 2012, miljoonaa euroa	Muutosprosentti
80 Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	Liikevaihto	537,5	538,2	0,1
	Tuotot yhteensä	542,9	543,6	0,1
	Käyttökate	22,5	21,8	-3,0
	Nettotulos	4,0	5,6	37,8
	Aineelliset investoinnit	8,1	8,7	7,8
	Jalostusarvo	324,3	324,9	0,2
812 Siivouspalvelut	Liikevaihto	2 187,9	2 192,8	0,2
	Tuotot yhteensä	2 203,6	2 208,1	0,2
	Käyttökate	201,5	193,2	-4,1
	Nettotulos	76,2	67,7	-11,2
	Aineelliset investoinnit	75,9	70,6	-6,9
	Jalostusarvo	1 389,0	1 391,7	0,2
855 Muu koulutus	Liikevaihto	716,7	607,6	-15,2
	Tuotot yhteensä	740,5	633,6	-14,4
	Käyttökate	37,0	36,0	-2,7
	Nettotulos	-2,7	-4,4	62,9
	Aineelliset investoinnit	19,1	16,6	-12,8
	Jalostusarvo	298,9	302,6	1,2
86 Terveyspalvelut	Liikevaihto	3 436,0	3 503,8	2,0
	Tuotot yhteensä	3 504,0	3 573,0	2,0
	Käyttökate	566,8	570,2	0,6
	Nettotulos	252,9	240,1	-5,1
	Aineelliset investoinnit	82,5	77,0	-6,7
	Jalostusarvo	2 093,3	2 134,8	2,0

Liike-elämän palvelujen tilinpäätöstilaston laatuseroste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus- ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 2006 - 2012.

Tilasto sisältää myös liikevaihdon ja kulujen erittelytietoja. Kulujen erittelyt koskevat tuloslaskelman eriä aineet ja tarvikkeet, ulkopuoliset palvelut ja liiketoiminnan muut kulut. Nämä tiedot julkaistaan STATFIN-palvelutietokannassa omina tauluina.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmiteltynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos} - \% = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotaso on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan:

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon ja taseen loppusumman loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Lait ja asetukset

1. Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336.
2. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
3. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
4. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppi, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi valtion liikelaitokset sekä energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialojen kunnalliset liikelaitokset ovat tilastossa mukana.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoveroaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoveroaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverolain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Tilastokeskuksen tiedustelussa oli noin 5 500 yritystä vuonna 2012. Hyväksytyjä vastauksia saatiin noin 80 prosenttia. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta tiedusteluun kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10 – 50 henkilöä työllistävistä yrityksistä tiedusteluun on valittu yritykset satunnaisotannalla. Tiedustelussa on myös joitain alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä sekä kaikki kunnalliset liikelaitokset.

Tilastokeskuksen tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Aineistoa tarkistetaan erilaisilla sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta.

Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 12, 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008).

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Tilinpäätöskyselyyn kuulumattomille yrityksille tuotetaan liikevaihdon ja kulujen erittelyjen tiedot imputointimallin mukaisesti. Malli perustuu kyselyyn kuuluvien yritysten tietoihin. Imputointimallissa lasketaan toimialakohtaiset kertoimet. Kertoimia laskettaessa on huomioitu poikkeavat havainnot.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineita. Tilinpäätöstilaston [tietojen tarkentuminen](#) ennakon ja lopullisen tilaston välillä on esitetty erillisessä revisiotaulussa tilaston kotisivulla.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot tämän jälkeen helmikuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974 alkaen.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta StatFin-palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

Tilastovuoden 2008 julkistamisen yhteydessä tilinpäätöstilastoissa otettiin käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Toimialaluokituksen käyttöönotto muuttaa useiden toimialaryhmien rakennetta siten, että tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia toimialaluokituksella TOL 2002 julkistettuihin lukuihin.

Tilastovuonna 2008 uudistettiin myös henkilöstön lukumäärän laskentatapaa. Henkilöstön lukumäärä saadaan tilinpäätöstilastoihin nyt kokonaan yritysrekisteristä ja se noudattaa yritysrekisterin vuositilastossa määriteltä kokovuosityöllisen määritelmää.

Edellä mainitut toimiala- ja henkilöstömuutokset on huomioitu uudessa aikasarjassa, joka on tehty tilastovuodesta 2006 lähtien. Vanhan toimialaluokituksen TOL 2002 ja henkilöstön lukumäärän mukaisen aikasarjan viimeinen tilastovuosi on 2008.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäiset aikasarjat 1999 - 2008 TOL 2002 luokituksella ja 2006 - 2012 TOL 2008 luokituksella. Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon kausiveroaineistosta. Liikevaihdon määrittely kausiveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutus toiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä luvuista. Niissä pienet ja keskisuuret yritykset on määriteltä vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonalisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin.

Lisätietoja

Ritva Wuoristo 09 1734 2977
Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala
rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Tilinpäätöstilasto 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5360 (pdf)